

Sygn. akt III RC 104/16

WYROK

W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia **5 października 2016r.**

Sąd Rejonowy w Brzesku Wydział III Rodzinny i Nieletnich w składzie:

Przewodniczący SSR Sławomir Świerczek

Protokolant starszy sekretarz sądowy mgr Anna Warchał

po rozpoznaniu w dniu 5 października 2016r. w Brzesku

na rozprawie

sprawy z powództwa **J. W.**

przeciwko pozwanym **małoletnim D. W., N. W., M. W. i E. W.**

o **obniżenie alimentów**

I. **powództwo oddala**

II. kosztami postępowania obciąża Skarb Państwa.

SSR Sławomir Świerczek

ZARZĄDZENIE

1. odnotować wyrok
2. kal. 3 tygodnie
3. po prawomocności zwrócić akt SO w Tarnowie

B. dnia 5 października 2016r.

III RC 104/16

UZASADNIENIE

WYROKU Z DNIA 5.10.2016 R.

Powód J. W. domagał się obniżenia alimentów zasądzonych od niego na rzecz małoletnich dzieci D. W., N. W. i M. W. oraz E. W. przez Sąd Okręgowy w Tarnowie, sąd rozwodowy, wyrokiem z dnia 15.03.2016 r. sygn.. I C 202/15 o 100 zł na rzecz każdego z pozwanych z kwoty łącznej 1200 zł do kwoty łącznej 800 zł. miesięcznie. Uzasadniając pozew J. W. naprowadził na to, że nie jest w stanie płacić takich alimentów. Obecnie powód jest zarejestrowany w PUP w Ż., bez prawa do zasiłku. Ofert pracy nie otrzymał. Utrzymuje się z prac dorywczych, trudna sytuacja na rynku pracy skutkuje tym, że nie jest w stanie otrzymać stałego zatrudnienia i tym samym nie posiada środków na wywiązanie się z ciążącego na nim obowiązku alimentacyjnego. W razie uwzględnienia powództwa powodowi pozostanie na życie kwota 400 zł miesięcznie, która jest i tak niższa niż minimum biologiczne.

Małoletni pozwani działający przez matkę B. W. domagali się oddalenia powództwa. W uzasadnieniu wskazali na to, że nie zaszły żadne okoliczności uzasadniające obniżenie alimentów. W sprawie rozwodowej sąd badał potrzeby dzieci

jak i możliwości zarobkowe ojca. W tym zakresie rozstrzygnięcie zostało częściowo zmodyfikowane przez S A w K.. Powód jest młody, zdrowy, pracuje nie legalnie, Potrzeby dzieci nie uległy zmniejszeniu od czasu rozvodu a nawet rosną. (...) orzeczeniu rozvodu małoletni pozwani razem z matką wyprowadzili się z domu rodzinnego stanowiącego własność babki macierzystej, bo powód, który tam mieszka nie chce go opuścić. Skutkiem tego matka małoletnich wynajęła dom , który opłaca kwotą 600 zł miesięcznie. Nadto zakupiła meble i wyremontowała pokoje dla dzieci.

Sąd ustalił, co następuje:

Wyrokiem z dnia 15.03.2016 r. sygn.. I C 202/15 Sąd Okręgowy w Tarnowie rozwiązał przez rozwód małżeństwo J. W. i B. wiecha z d. S. z winy obojga małżonków. Wykonywanie władzy rodzicielskiej nad małoletnimi dziećmi stron D. W., N. W., M. W., i E. W. zostało powierzone matce i przy niej ustalone miejsce och pobytu. Ojcu dziecka zostało przyznane prawo do decydowania o najistotniejszych sprawach dzieci: zdrowiu, nauce, wypoczynku, wyborze zawodu. Nad władzą rodzicielską rodziców ustanowiono nadzór kuratora. Oboje rodzice zostali zobowiązani do ponoszenia kosztów utrzymania małoletnich i z tego tytułu od J. W. zasądzone zostały alimenty w wysokości miesięcznie: 400 zł na rzecz D. W., 300 zł na rzecz N. W., 250 zł na rzecz M. W. i E. W.. Wydanie wyroku poprzedziły ustalenia co do tego, że matka małoletnich nie pracuje. B. W. ubezpiecza się w KRUS . Składka wynosi około 120 zł. Od 2014 roku korzysta z pomocy (...). Na utrzymanie dzieci pobiera zasiłki w kwotach po 106 zł na D. i N., po 186 zł na rzecz M. i E.. Należność za prąd wynosi 100 zł, koszty leczenia kształtują się zależnie od potrzeb. D. W. był uczniem II klasy gimnazjum Młodsze dzieci N., M. i E. chodziły do szkoły podstawowej, odpowiednio do VI,IV, II klasy. Rodzina zamieszkiwała w Jadownikach w niewielkim drewnianym budynku składającym się z pokoju, kuchni, łazienki i przedpokoju. Źródłem utrzymania rodziny były dochody uzyskiwane przez J. W. z prac dorywczych. Ojciec małoletnich był biegły w sprawach budowlanych. Od czerwca 2015 roku rodzina zamieszkała oddzielnie Początkowo matka z dziećmi zamieszkała u brata. Potem w sierpniu wynajęła pokój. Korzystała z pomocy rodziny. Pozwany przechodził terapię odwykową. J. W. pracował przy pracach budowlanych za wynagrodzeniem 1500 zł miesięcznie Nie był obciążony kredytami, ponosił wydatki na prąd w kwocie ok. 120 zł, telefon 30 zł, gaz 25 zł. Dzieci na kontakty przywoziła mu matka małoletnich.

Wyrok uprawomocnił się dnia 6.04.2016 r.

Aktualnie powód w dalszym ciągu zamieszkuje w J. w domu rodzinnym byłej żony Na prąd wydaje ok.60 zł, na gaz 50 zł a na telefon 30 zł , na żywność 50 zł, na środki czystości 50 zł. miesięcznie. Na swoje wyżywienie J. W. przeznacza 600 zł miesięcznie. Pozwany pracuje jako pracownik ogólnobudowlany, teraz zajmuje się wykonywaniem ocieplenia budynku. Pracuje „na czarno”. W dniu 20.07.2016 r. powód utracił status osoby bezrobotnej. Nie stawiał się w wyznaczonym terminie w PUP i w ciągu 7 dni nie usprawiedliwił swego niestawiennictwa. W czasie rozvodu powód nieregularnie kontaktował się z dziećmi. Do jego miejsca zamieszkania dzieci przywoziła mu żona, ewentualnie prosił kolegę o ich przywiezienie za co płacił 20 zł. W okresie od 7.08. do połowy września 2016 r. powód zaprzestał kontaktów z dziećmi. Od dwóch tygodni J. W. ponownie zabiera dzieci do siebie. Były u niego 2 razy, od piątku wieczorem do niedzieli rano. Koszt ich utrzymania wynosił ok. 100 zł.

Małoletni pozwani D. W., N. W., M. W. i E. W. liczą odpowiednio 16, 14, 12 i 10 lat życia. Na wszystkie dzieci świadczenia alimentacyjne wypłaca fundusz. Wydatki na odzież dla małoletnich wyniosły w lipcu i sierpniu 2016 roku około 530 zł. Wydatki na zakup podręczników , pomocy naukowych i przyborów szkolnych dla małoletnich wyniosły w okresie wakacyjnym około 800 zł. D. W. jest uczniem LO w T.. Korzysta z B. Międzyszkolnej, która opłacana jest kwotą 354 zł. miesięcznie. Dzieci zamieszkują razem z matką, która sprawuje nad nimi osobistą pieczę. Rodzina wynajmuje dom w miejscowości S., który opłaca czynszem w wysokości 600 zł miesięcznie. Zakup nowej, w miejsce zepsutej, zepsutej pralki zamknął się kwotą ponad 2000 zł. Nadto matka małoletnich zakupiła meble do wynajmowanego domu. Pomieszczenia w tym domu remontował brat powoda, obecny partner B. W.. Wydatki na żywność w jednym tylko sklepie, w miesiącu sierpniu 2016 roku wyniosły ponad 600 zł. około 70 zł. wydatkowała matka małoletnich na zakup profilaktycznych leków związanych ze zbliżającym się sezonem grypowym.

Rodzice małoletnich są właścicielami gruntów o pow. Blisko 1,5 ha, które leżą odłogiem.

Akta sprawy rozwodowej I C 202/15 Sądu Okręgowego w Tarnowie pozwoliły na stwierdzenie daty i treści orzeczenia w przedmiocie wysokości ustalonych alimentów oraz pozwoliły na ustalenie sytuacji stron w chwili uprawomocnienia się rozstrzygnięcia. Aktualną sytuację powoda ustalił sąd na podstawie zeznań J. W. i przedłożonych przez niego dokumentów. Realnie brzmią podane przez powoda koszty jego utrzymania – wydatki na żywność, środki czystości, odzież, opłaty za media. Korespondują one zresztą z przedłużonymi przez powoda fakturami i rachunkami pochodzącymi od dostawców mediów. Powód sam przyznaje, że pracuje jako robotnik ogólnobudowlany i wskazuje na to, że wykonuje prace przy ociepleniach budynków. Tak jak i w czasie sprawy rozwodowej powód pracuje na czarno. Oceniając jego zeznania sąd odmówił wiary jego twierdzeniom tam, gdzie podaje on wysokość poprzednio i obecnie uzyskiwanych zarobków. Przesłuchiwany w toku rozwodu J. W. opisał, że zarabia 1500 zł miesięcznie, dziś swe zarobki w tamtym czasie określa na poziomie 800 zł. Sąd dał wiarę temu co powód mówił w toku sprawy rozwodowej. Były informacje wówczas aktualne a dziś zapewne zatarły się w pamięci J. W.. Sąd odmówił mu wiary i tam, gdzie podaje on, że zarobi obecnie może około 1000 zł. Skoro wówczas zarabiał przy pracach budowlanych 1500 zł., to nie jest wiarygodne aby wysokość wynagrodzenia obniżyła się o 500 zł w przeciągu 6 miesięcy. Doświadczenie życiowe wskazuje na to, że wynagrodzenia rosną, zwłaszcza w sytuacji, gdy fachowcy wyjechali za granicę i trudno o pozyskanie doświadczonego robotnika, posiadającego praktyczne umiejętności, do prac fizycznych. Nadto jeśli porówna się wydatki J. W. z jego rzekomymi dochodami, to widać brak pokrycia. Sąd odmówił wiary twierdzeniom powoda, że pomagają mu rodzice i to kwotą 500 zł miesięcznie. Powód nie potrafił nawet określić tego jak wysokie świadczenie pobierają i ile wydają na swe potrzeby. Sąd nie dał wiary i tym jego twierdzeniom, gdzie podaje, że powodem utraty statusu osoby bezrobotnej było to, że chciał spędzić z dziećmi tydzień w okresie wakacji. Fakt wywiezienia dzieci przez byłą żonę do jej rodziny w żaden sposób nie mógł uniemożliwić mu stawiennictwa w PUP w wyznaczonym dniu, bądź też w ciągu 7 dni od dnia wystąpienia przeszkody. Opierając się na zeznaniach powoda ustalił sąd to, że dwa razy w ciągu ostatnich dwóch tygodni powód zabrał dzieci do siebie.

Ustalając sytuację pozwanych sąd oparł się na zeznaniach ich matki. B. W. sprawuje nad nimi codzienna pieczę, zajmuje się sprawami bytowymi, edukacyjnymi, zdrowiem. Z tego tytułu ma więc bezpośrednią wiedzę na istotne dla sprawy okoliczności. Przyznając jej zeznaniom walor wiarygodności sąd wziął pod uwagę i to, że zeznania te korespondują z przedłużonymi przez nią dowodami fiskalnymi w postaci faktur, paragonów dokumentujący zakup żywności, odzieży, książek, przyborów szkolnych na potrzeby pozwanych. Potwierdzają one nie tylko wydatkowanie środków w określonej wysokości, lecz również datę i dokonanych zakupów i rodzaj zakupionego asortymentu. Umowa najmu wskazuje na fakt wynajęcia lokalu i związane z tym koszty. Fakt zakupu lodówki na potrzeby dzieci i okoliczności w jakich do niego doszło, potwierdza faktura sprzedawcy a okoliczności związane z zakupem przez matkę małoletnich mebli na ich potrzeby znajdują potwierdzenie w zeznaniach samego powoda, tak jak i fakt remontu wynajętych pomieszczeń. Dodatkowo wydatki na pozwanych potwierdza zaświadczenie o pobieraniu nauki przez D. W. wystawione przez szkołę do której uczęszcza oraz zaświadczenie z bursy z której korzysta.

Sytuacja majątkowa rodziców małoletnich została ustalona na podstawie zaświadczenia UG S., które korzysta z domniemania autentyczności, nie podważonego w toku postępowania.

Sąd rozważył, co następuje:

W myśl art. 138 krio można dochodzić zmiany wysokości alimentów, o tyle, o ile nastąpiła zmiana stosunków. Przez zmianę stosunków rozumie się zmianę okoliczności istotnych dla wymiaru alimentów takich jak: usprawiedliwione potrzeby osób uprawnionych i możliwości majątkowych i zarobkowych osób zobowiązanych.

Konieczne jest, by zmiana ta była istotna i nastąpiła po uprawomocnieniu się poprzedniego orzeczenia (M. Sawczuk „ Ponowne orzekanie w sprawie cywilnej prawomocnie osądzonej” W-wa 1975r.).

W niniejszej sprawie takie okoliczności nie nastąpiły. W chwili orzekania rozwodu, zaledwie 6 miesięcy temu, sytuacja stron była, co do zasady, taka sama jak i dziś. Po stronie powoda nie wystąpiły okoliczności zmniejszające jego możliwości zarobkowe. W dalszym ciągu wykonuje tego rodzaju prace jak i poprzednio. Zatem i jego dochody nie uległy obniżeniu. Co więcej można przyjąć, że na skutek zakończenia terapii odwykowej powód jest bardziej

dyspozycyjny i może poświęcić się pracy z większym zaangażowaniem niż poprzednio. Należy zauważyć, że aktualnie trwa sezon na roboty dociepleniowe, przed zbliżającą się zimą. Pozwala to prognozować wynagrodzenie powoda na wyższym niż dotychczas poziomie. Fakt zaledwie dwukrotnego wzięcia dzieci do siebie, w perspektywie zbliżającej się rozprawy, nie może być uznany za istotną zmianę okoliczności i tak znaczne odciążenie matki pieczy nad dziećmi i zarazem przeniesienie na siebie znacznej części kosztów ich utrzymania, żeby uzasadniał uwzględnienie pozwu. Rozpatrując wniesione przez J. W. powództwo należy zauważyć, że pozwany D. W. jest obecnie uczniem liceum poza miejscem zamieszkania, korzysta z bursy. Zwiększyły się więc jego dotychczasowe potrzeby bytowe warunkowane wiekiem, takie jak: zakup żywności, odzieży i obuwia oraz powstały nowe potrzeby, które nie istniały w chwili zasądzenia alimentów pół roku temu, takie chociażby jak: opłata za zakwaterowanie na terenie T.. Wszyscy pozwani w dalszym ciągu się uczą, zdobywają kwalifikacje, które w przyszłości pozwolą im na zdobycie zwołu, dzięki, któremu będą mogli pozyskać zarobki na swe utrzymanie poprzez własną pracę. Wszystkie potrzeby małoletnich należy uznać za usprawiedliwione. Są one zaspokajane na przeciętnym poziomie. Potrzebują zapewnienia dachu nad głową, ogrzewania, żywności, odzieży, a w razie choroby opieki lekarskiej. Zsumowanie kosztów wydatkowanych na zaspokojenie potrzeb małoletnich pozwanych prowadzi do wniosku, że na ich zaspokojenie potrzeba tyle pieniędzy ile zasądził sąd rozwodowy. Obowiązek utrzymania dziecka spoczywa na obojgu rodzicach. Matka pozwanych, B. W., realizuje swój obowiązek alimentacyjny wobec nich poprzez pranie, prasowanie, przygotowanie posiłków, dbanie o zdrowie, kontakt z placówkami edukacyjnymi, załatwianie spraw urzędowych. Powód J. W. dysponuje takimi możliwościami zarobkowymi, które umożliwiają mu zaspokojenie tych potrzeb. Dysponuje popłatnymi umiejętnościami pracownika budowlanego. W czasie rozwodu zajmował się wykańczaniem poddasza, obecnie pracuje przy dociepleniach. Opanował, bez dyplomu, szereg umiejętności praktycznych pozwalających zarobkować niezależnie od pory roku i panującej na zewnątrz aury. Liczą się, te zarobki, które można uzyskać rzetelnie wykorzystując swoje możliwości, a nie te, które się faktycznie uzyskuje (H. Ciepła „ Kodeks Rodzinny i Opiekuńczy, Komentarz, Wyd. Lexis-Nexis W-wa 2006r.). Dzieci, do czasu osiągnięcia samodzielności zarobkowej, mają prawo do równej stopy życiowej z rodzicami. Oznacza to, że rodzice są obowiązani zapewnić dzieciom utrzymanie na takim samym poziomie, na jakim sami żyją. (SN z dnia 5.01.1956r. III Cr 919/55, OSN 1957, poz.74). Ponadto dzieci tego samego rodzica mają prawo do równej stopy życiowej. Każde z nich winno, więc otrzymać alimenty, ale nie w wysokości arytmetycznie równej, lecz w wysokości odpowiadającej ich potrzebom. Potrzeby młodszych pozwanych, są niższe niż potrzeby starszych, jak chociażby D. korzystającego z bursy. Słusznie zatem wysokość alimentów jest zróżnicowana w stosunku do każdego z uprawnionych. Gdyby je pomniejszyć zgodnie z żądaniem pozwu, to na utrzymanie młodszych dzieci powód przeznaczałby tylko po 150 zł miesięcznie a na starszych niewiele więcej. W dzisiejszych warunkach ekonomicznych, przy poziomie cen jaki oferuje rynek za artykuły żywnościowe, odzież, obuwie, czy pomoce edukacyjne ukształtowanie alimentów na żądanym poziomie skutkowałoby niemożnością zaspokojenia przez pozwanych swoich usprawiedliwionych potrzeb.

Z mocy rozwiązań ustawowych, przyjętych przez sejm, senat, potwierdzonych podpisem Prezydenta RP sąd nie może uwzględnić jako dochodu kwoty po 500 zł przyznanej na dziecko w związku z realizacją programu „ Rodzina 500 +”.

Mając na uwadze powyższe oraz art. 133 i art. 135 krio oraz powołany wyżej art. 138 krio a także poglądy wyrażone w uchwale pełnego składu Izby Cywilnej i Administracyjnej Sądu Najwyższego z dnia 16.12.1987r. sygn. III CZP 91/86 , OSNCP 1988/ 4/42 oraz poglądy wyżej przywołane orzeczono jak w pkt. I i II sentencji.

Orzekając o kosztach sąd miał na uwadze art. 102 kpc i uznając, że pozwany nie jest już w stanie wygospodarować środków na koszty sądowe odstąpił od obciążania go kosztami postępowania a nadając rygor natychmiastowej wykonalności art. 333 §1 pkt. 1) kpc.

SSR Sławomir Świerczek

s) odnotować

odpis postanowienia doręczyć powodowi

kal. 2 tygodnie